

**Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка
Кафедра іноземних мов і методик їх навчання**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

М.Б. Боднар
«31» серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЛІТНІХ МОВНИХ ТАБОРАХ

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Мова і література (польська))**

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Мова і література (польська))**

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічна практика в літніх мовних таборах» для студентів з галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (польська)). – 2021 р. – 13 с.

Розробники:

Данік Н.А., асистент кафедри іноземних мов і методик їх навчання;

Трифонюк В.М., керівник практики академії, старший викладач кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов і методик їх навчання:

Протокол №1 від 31 серпня 2021 року

Завідувач кафедри іноземних мов
і методик їх навчання

Воронцова Н.Г.

31.08.2021 р.

I. Структура програми педагогічної практики в літніх оздоровчих таборах

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціалізація, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
		Курс	
		3-й	3-й
	Семестр		
		VI-й	VI-й
Загальна кількість годин – 120	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра	Самостійна робота	
		120	120
		Вид контролю	
		залік	

Якісне навчання дітей іноземним мовам у контексті європейської інтеграції України та наближення до європейських стандартів є пріоритетом сучасної школи. Вектор удосконалення навчальних програм з різних предметів, у тому числі з іноземних мов, має першочергове значення. Один із нестандартних підходів для забезпечення якісного навчання дітей мовам – це створення літніх таборів з іноземних мов.

Такі табори покликані спонукати школярів практично застосовувати знання з мов, отриманих протягом навчального року. У таборах діти матимуть можливість спілкуватися іноземними мовами та застосовувати їх у різних формах діяльності (ігрових і концертних програмах, театральних виставах тощо).

Літні мовні табори будуть організовуватися під час найдовших канікул, коли школярі потребують відпочинку. Саме тому вивчення іноземних мов у жодному разі не повинно перетворюватися на продовження навчального процесу.

Основними **принципами** діяльності літнього мовного табору є:

- принцип зв'язку навчання з життям;
- принцип комунікативної активності учнів;
- принцип зв'язку позакласної роботи з уроками іноземної мови.

Основна мета літніх мовних таборів – зацікавити учнів іноземними мовами та сприяти самостійній підготовці вдома.

Словосполучення «літній мовний табір» не є абсолютно новим, оскільки існує велика кількість літніх мовних таборів, проте для офіційної освіти це

кардинально новий крок у напрямі мобільності учня, відкритості нових пріоритетів, доступності до більш якісного продукту у сфері іноземної мови.

Завдання практики:

Основне завдання мовного табору — показати дітям інший, відмінний від шкільного стиль навчання, де акцент ставиться на практичних знаннях, які можна застосувати пізніше і в інших життєвих ситуаціях. Саме через таку діяльність діти істотно розширюють свій кругозір.

Завдання літнього мовного табору:

- зацікавити дітей у володінні іноземними мовами;
- підвищити мотивацію дітей до подальшого вдосконалення знань іноземної мови;
- започаткувати моду на вивчення іноземних мов;
- поєднати навчання із захоплюючим відпочинком;
- допомогти подолати «мовний бар'єр»;
- підвищити в учнів рівень володіння іноземними мовами;
- підвищити рівень мовної та мовленнєвої компетенції;
- допомагати учням здобувати необхідні мовні навички;
- формувати навички й досвід усного мовлення;
- навчити аналізувати інформацію з різних джерел;
- навчити реагувати належним чином у різних соціальних ситуаціях;
- навчити застосовувати критичне мислення у нестандартних ситуаціях;
- прищеплювати навички міжособистісної взаємодії та роботи в колективі;
- формувати в учнів комунікативну компетенцію (вміння встановлювати контакт з іншими людьми, щоб мати можливість ефективно спілкуватися);
- формувати в учнів полікультурну компетенцію (бути шанобливими до інших, приймати думки, права і почуття інших людей, бути толерантними);
- скласти план роботи загону на табірну зміну, щоденний план роботи з урахуванням інтересів та індивідуальних особливостей дітей;
- організувати і проводити різноманітні форми навчальної, виховної роботи з дітьми в літніх мовних таборах;
- організувати колективну, групову та індивідуальну роботу; налагоджувати дружні відносини з вихованцями в специфічних табірних умовах;
- аналізувати досвід своєї педагогічної діяльності.

Таким чином, у літніх мовних таборах дитина зможе:

- здобути необхідні мовні навички;
- непомітно подолати мовний бар'єр;
- удосконалити свою розмовну мову;
- поєднати навчання із захопливим відпочинком;
- найголовніше — отримати мотивацію для подальшого удосконалення іноземної мови.

Літній мовний табір дає можливість:

- 21 день безперервного, невимушеного, спілкування іноземною мовою;
- 120 годин незабутніх вражень і безпечного, корисного, середовища для дітей;
- 48 годин мовних занять різної форми: співи, малювання, кулінарія, майстер-класи тощо;
- 24 занять за 12 днів, по 2 заняття вдень у формі ігор, навчання, дебатів;
- Безлімітна можливість індивідуальних занять під час табору з репетитором;
- 2 подарункових, онлайн, заняття з репетитором після табору;
- Роздаткові матеріали для вивчення і вдосконалення іноземної мови;
- Проектна робота дітей, що глибше розкриє розуміння мови.

Виробнича (педагогічна) практика в літніх мовних таборах спрямована на формування у студентів таких **професійних компетентностей**:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність спілкуватися іноземною мовою усно та письмово, в тому числі з професійних питань.

ЗК2. Здатність навчатися та самонавчатися.

ЗК3. Здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою, в тому числі з професійних питань.

ЗК4. Здатність до застосування soft skills (планування та розподілу часу, тайм менеджменту, вміння брати на себе відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах тощо).

ЗК5. Здатність збирати, інтерпретувати та застосовувати дані з різних джерел.

ЗК6. Здатність застосовувати знання на практиці

ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності (ФК):

ФК2. Уміння застосовувати сучасні методики й освітні технології викладання польської мови (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.

ФК4. Здатність до розроблення навчально-методичних матеріалів для проведення занять (зокрема в інтерактивному режимі).

ФК5. Трансфер сучасних наукових досягнень та концепцій розвитку soft skills у ЗЗСО, практику навчання польської мови.

ФК7. Володіння методиками білінгвального та інтегрованого навчання мови і фахового змісту, основами дидактики багатомовності, методикою паралельного вивчення споріднених мов.

ФК8. Здатність до критичного аналізу власної педагогічної діяльності, обмін досвідом професійної діяльності. Готовність до виконання ролі фасилітатора та модератора у діалозі двох культур (рідної та іншомовної).

ФК9. Здатність реалізовувати управлінські функції (аналіз, прогнозування, організація, контроль, самоконтроль у процесі організаційно-методичної, навчально-методичної, науково-дослідної, виховної та інших видів професійної діяльності), організувати та керувати професійним розвитком осіб та груп та здатність до створення позитивного освітнього середовища для успішного оволодіння учнями навичками іншомовної компетентності.

ФК15. Уміння застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

ФК16. Уміння застосовувати методи діагностування й контролю досягнень учнів ЗЗСО.

Програмні результати (ПРН):

ПРН1. Демонструвати знання основ філософії, педагогіки, психології, що сприяють розвитку поглиблених когнітивних та практичних умінь/навичок, майстерності та інноваційності на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері середньої освіти, розвитку softskills, загальної культури й соціалізації особистості, в обсязі, необхідному для розуміння причинно-наслідкових зв'язків у розвитку особистості, суспільства й умінь їх використовувати у професійній і соціальній діяльності.

ПРН3. Визначати сутність процесів навчання й виховання у середній школі, їх психолого-педагогічні основи в загальних поняттях та термінах, що є необхідним для успішної практичної діяльності.

ПРН4. Демонструвати розуміння ролі наукових досліджень у житті суспільства, усвідомлення значення науково-дослідницької складової в педагогічній професії в обсязі, необхідному для організації та проведення власних досліджень та впровадження їх результатів у практику.

ПРН7. Розробляти, планувати, організувати власне теоретичне та експериментальне дослідження в професійній діяльності з метою вирішення актуальних проблем системи освіти в контексті діяльнісного та практичного підходів до організації освітнього процесу.

ПРН8. Демонструвати уміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання у сфері гуманітарних та професійно-орієнтованих дисциплін при розв'язанні практичних соціально-професійних та лінгводидактичних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

ПРН17. Виявляти готовність приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та

прогнозування майбутніх наслідків на основі отриманих професійних знань та практичних навичок.

ПРН18. Визначати рівень особистісного і професійного розвитку, автономно моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач.

ПРН21. Організовувати та коректувати діяльність учнів в процесі навчання, демонструвати інтерперсональні та надпрофесійні навички.

ПРН22. Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей.

ПРН23. Дотримуватись гігієнічних вимог при організації навчально-виховного процесу в школі з метою збереження і укріплення здоров'я дітей та підлітків; знати психологічні, фізіологічні, вікові та індивідуальні особливості школярів, оцінювати їх фізичний розвиток, зокрема учнів з особливими потребами.

Бази практик – мовна школа Bright language school, літні мовні табори оздоровлення та відпочинку для дітей і підлітків.

II. Основні напрями практичної роботи студентів

1. *Організаційно-педагогічна робота:* ознайомлення з усталеними традиціями табору; формування загонів, ознайомлення зі складом загону, перевірка рівня підготовки дітей з іноземної мови; планування роботи на основі орієнтовного календарного плану роботи табору; робота з активом, з органами самоуправління в дитячому колективі, організація та проведення настановних зборів у дитячому колективі (збір-вогник «Будьмо знайомі», організаційний збір, збір-планування);

2. *Навчально-виховна робота:* пізнавальний напрямок роботи (розвиток пізнавальних інтересів, спостережливості у дітей, формування світогляду засобами пізнавальних подорожей, естафет, усних журналів, проведення сюжетно-рольових, інтерактивних ігор іноземною мовою тощо; формування національної самосвідомості, виховання в дітей та підлітків любові до рідного краю, до свого народу та до народу країни, мова якої вивчається (інформування, конкурси, вивчення звичаїв та обрядів, фестивалів пісень, ігор, масовок, вогнищ); трудове виховання (самообслуговування, трудові десанти та операції, збір лікарських рослин, гіллячкового корму, збереження майна, бесіди про працю, про людей праці); моральне виховання дітей (бесіди, брейн-ринги про гуманізм, дружбу і товаришування, про культуру поведінки, діяльність постів доброти і милосердя); військово-патріотична, туристсько-краєзнавча робота, спортивна і оздоровчо-гігієнічна робота (туристичні походи, походи вихідного дня, походи по місцях бойової та трудової слави, пошукова робота, зустрічі з ветеранами війни, визволителями України, спортивні змагання,

рухливі ігри, купання, дотримання і виконання режимних моментів, загартовування,);

3. *Натуралістична і природоохоронна робота та культурно-дозвілєва робота* (екскурсії в природу, виставки-конкурси «Витвори природи», бесіди про природу і раціональне використання її ресурсів, організація трудових десантів із озеленення території, діяльність «зелених», «голубих» патрулів та інше); організація художньо-творчої роботи, розвиток творчих здібностей (конкурси малюнків, фестивалі читців, співаків, танцюристів, тіньовий та ляльковий театри, робота гуртків художньої самодіяльності).

Під час педагогічної практики у літніх мовних таборах студенти беруть участь у виробничих нарадах, педагогічних радах, вивчають і аналізують досвід кращих педагогів іноземних мов, педагогів-організаторів, вихователів, ведуть педагогічний щоденник, документацію студента-практиканта.

III. Практична робота

Форми роботи
Нарада з питання підготовки до табірної збори
Консультація з питань підготовки до табірної збори із громадськими методистами. Надання методичних рекомендацій.
Розподіл доручень із сформованими загонами.
План проведення організаційно-методичного збору.
Оформлення оголошення про проведення збору.
Організація студентського прес-центру (газети, повідомлення).
Укомплектувати методичну літературу, наочні матеріали на допомогу студентам-практикантам.
Оформити залу до проведення збору.
Провести педагогічні практикуми.

IV. Самостійна робота студентів під час практики

№ з/п	Форми роботи	
1. Організаційно-педагогічна робота		
1.1	Зустріч дітей, знайомство з загonom, вожатими.	
1.2.	Упорядкування житлових приміщень.	
1.3.	Побудова плану-сітки роботи загону на зміну.	
1.4.	Формування органів дитячого самоврядування.	
1.5.	Ознайомлення дітей з режимом дня, правилами особистої гігієни та самообслуговування.	
1.6.	Виготовлення символів загону.	
2. Навчально-виховна робота		
2.1	Вивчення попереднього досвіду дітей, рівень їх умінь та навичок.	
2.2	Розподіл доручень між членами загону.	

2.3	Вивчення міжособистісних відносин в тимчасовому дитячому колективі.	
2.4.	Проведення навчальних занять з польської мови.	
2.5.	Проведення бесіди-ознайомлення з тимчасовим дитячим колективом.	
2.6.	Залучення дітей до різних видів навчальної діяльності.	
3. Культурно-дозвільна діяльність		
3.1	Проведення екскурсії по табору.	
3.2.	Організація відпочинку, оздоровлення та дозвілля дітей.	
	Всього	

V. Звітна документація педагогічної практики в літніх мовних таборах

1. Характеристика студента-практиканта з оцінкою (готує старший вожатий, завіряє начальник табору). Відгук адміністрації з місця проходження практики, засвідчений печаткою та підписом керівника установи.
2. Звіт (схема додається). Завіряє старший вожатий, керівник установи.
3. Одну розробку проведеного виховного заходу (на вибір).
4. 4 заняття іноземною мовою.
5. Одну сатиричну газету, оформлену під час чергування загону.
6. Планування роботи в загоні.
7. Особистий щоденний план педагога-організатора.
8. План-сітка загону.
9. Щоденник літньої педагогічної практики з аналізом роботи кожного дня, завіреним начальником табору.
10. Індивідуальний план виховної роботи студента-практиканта на період літньої практики (із відмітками про виконання).

VI. Оцінювання літньої педагогічної практики

Види та форми контролю за роботою студентів під час практики

- поточний (відвідування керівником практики проведених заходів);
- підсумковий (оцінка за проходження практики);
- індивідуальний;
- груповий.

Методи контролю

- ведення щоденника практики з вказівкою термінів проведення виховних заходів;
- відвідування та аналіз студентами виховних заходів у таборі;
- ведення спостережень за вихованцями;
- відвідування заходів методистом, старшим вихователем та директором табору.

Розподіл балів, що присвоюються студентам

	Напрями роботи			Сума
	Навчально-виховна робота	Натуралістична, природоохоронна та культурно-дозвілєва робота	Організаційно-педагогічна робота	
Бали	40	40	20	100

Критерії оцінювання успішності студента-практиканта з педагогічної практики в літніх мовних таборах

Рівні компетентності	Бали	Критерії оцінювання
Елементарний (репродуктивний)	FX	<ul style="list-style-type: none"> - провів навчально-виховний захід за готовим сценарієм; - у відгуку адміністрації табору відзначено про поверхневі знання форм та методів, вікових та індивідуальних особливостей дітей, невміння їх реалізовувати в практичній діяльності; - щоденник практики оформлений недбало.
Елементарний (репродуктивний)	E	<ul style="list-style-type: none"> - провів навчально-виховний захід за типовим сценарієм; - щоденник оформлений без послідовного аналізу; - у відгуку адміністрації табору відзначено вміння планувати і реалізовувати заплановане у практичній діяльності. Разом і тим у роботі з дітьми потребував стимулювання, був байдужим до мотивації діяльності, відзначена слабка здатність приймати на себе керівництво.
	D	<ul style="list-style-type: none"> - провів навчально-виховний захід за типовим сценарієм. Виготовив унаочнення, не залучаючи до роботи дітей; - щоденник практики оформлений відповідно вимог, але аналіз досліджень не відображає вміння організувати та зацікавлювати дитячий колектив; - у відгуку адміністрації табору описано про вміння планувати й аналізувати роботу, але відмічається байдужість до соціальних стосунків у дитячому колективі, низьку мотивацію діяльності, слабе розуміння дітей, низьку здатність до спостережливості.
Достатній (частково-пошуковий)	C	<ul style="list-style-type: none"> - організував дітей на самостійне проведення і підготовку заходів, разом з дітьми брав участь у їх підготовці і проведенні; - щоденник практики оформлений відповідно до

		<p>поставлених вимог. Здійснений ґрунтовний аналіз основних періодів роботи;</p> <ul style="list-style-type: none"> - у відгуку адміністрації табору зазначається наявність здібностей приймати на себе керівництво, здатність працювати з колективом; разом з тим відмічається слабе прогнозування можливих труднощів у взаємодії з дітьми.
	В	<ul style="list-style-type: none"> - організовував та провів виховні заходи за власними сценаріями; - у щоденнику педагогічної практики ґрунтовно проаналізовані основні періоди табірної зміни. Самостійно обирав і застосовував методики педагогічної діагностики колективу, здійснював особистісно-орієнтовану навчальну та виховну роботу; - у відгуку адміністрації табору зазначено, що стосунки з колегами по роботі та дітьми будував на основі оптимальних моделей педагогічного спілкування, організовував конкурси, вікторини, рольові ігри, був активним учасником загально-табірних заходів, усвідомлював особисту відповідальність за життя та безпеку довірених дітей. Залучав дітей до участі в колективних творчих справах загону та табору.
Високий (дослідницький)	А	<ul style="list-style-type: none"> - організував загально-табірний навчально-виховний захід за власним сценарієм із залученням дітей та інших працівників табору; - у щоденнику практики узагальнив результати навчальної та виховної діяльності на основі використаних методів і форм виховання; - у відгуку керівництва табору говориться про творче ставлення до виконання своїх професійних обов'язків, глибоку зацікавленість ступенем розвитку соціальних стосунків, здатність спостерігати та керувати дитячим колективом, приймати відповідальність, активність, ініціативність та творчість у проведенні колективних творчих справ й індивідуальній роботі з вихованцями.

Елементи прикладної методики роботи літнього мовного табору

1) Орієнтовна план-сітка роботи табору

1. Збір-знайомство з колективом вихователів. Гра «Ромашка». Дискотека.
2. Щоденні заняття німецької мови
3. Збір із планування. Ділова гра «Лідер», Вечір-гра «Два кораблі».
4. Інтерактивні ігри іноземною мовою.

5. Робота гуртків. Конкурс «Алло, ми шукаємо таланти». Перегляд кінофільмів іноземною мовою.
6. Відкриття малих олімпійських ігор, спортивна гра на місцевості «Пакет», Вечір туристичної пісні.
7. Спортивні змагання. Свято Нептуна. Дискотека.
8. Спортивні змагання. Конкурси на лісовій галявині.
9. Перегляд кінофільму. Закриття малих олімпійських ігор. Конкурс «Приємного апетиту». Інсценізація польської народної казки.
10. Національно-патріотичне свято «Нашому роду нема переводу».
11. День іменинника. Лялькова вистава. Конкурс на кращу танцювальну пару.
12. Читання віршів іноземною мовою.
13. Конкурс на асфальті. Свято «Подорож у країну ввічливості».
14. Свято квітів. Конкурс на кращу історію про квітку. Конкурс на кращу ікебану. Обирання королеви квіткового балу. Конкурс «Веселий експрес».
16. Клуб «Що? Де? Коли?» Майстерня мод. Танцювальний марафон.
17. Гра-справа «Місто веселих майстрів».
18. День гумору. Свято «Веселий ярмарок». Перегляд кінофільму іноземною мовою.
19. Заочна подорож країнами світу (Польща). Оздоровчий похід. Вечір ігор, загадок та скоромовок німецькою мовою.
20. День казкових витівок. Конкурс телепередач.
21. Конкурс «Ну-мо, дівчата». Конкурс «Міс заgonу».
22. Конкурс «Ну-мо, хлопці». Свято «Козацькі забави». Дискотека.
23. Конкурс молодих поетів. Анкетування стосовно табірної сезону.

Зразки оформлення документації педагогічної практики в літніх мовних таборах

1) Орієнтовна схема звіту практиканта про роботу в літньому дитячому мовному таборі

1. В якому таборі (іншому закладі) і ким працював? Скільки днів відпрацював?
 2. Контингент дітей (кількість, вік, міські, сільські і т.п.).
 3. Звіт проведеної практикантом роботи в таборі (робота в перші дні, підготовка до прийому дітей, прийом дітей, організація дитячого колективу, планування роботи).
 4. Аналіз проведеної роботи з дітьми (по розділах плану виховної роботи).
 5. Висновки і пропозиції щодо поліпшення підготовки до роботи в оздоровчих таборах.
 6. Перелік матеріалів, які додаються до звіту.
- Звіт підписується практикантом і затверджується старшим вожатим (керівником установи).

2) Орієнтовна схема характеристики роботи практиканта в літніх мовних таборах

1. Упродовж якого часу працював студент-практикант з дітьми у таборі.

2. Знання практикантом методів і форм роботи, уміння реалізувати їх в практичній діяльності.
 3. Уміння планувати навчально-виховну роботу з дітьми. Виконання наміченого плану.
 4. Підхід до дітей, уміння організувати дитячий колектив і зацікавити його.
 5. Реалізація завдань, забезпечення дисципліни.
 6. Дисциплінованість, організованість практиканта і ставлення його до роботи.
 7. Недоліки в роботі практиканта.
 8. Оцінка за практику.
- Характеристику підписує і завіряє печаткою начальник табору.

3) Характеристика тимчасового дитячого колективу

1. Назва колективу.
2. Кількість членів колективу.
3. Розподіл за гендерною ознакою.
4. Середній вік учасників.
5. Аналіз основних ознак колективу (мета, спільна діяльність, органи самоврядування, рівень згуртованості колективу).
6. Взаємодія з вихователем.
7. Співпраця з іншими колективами.
8. Досягнення роботи з колективом.
9. Основні проблеми, з якими довелося зустрітися при роботі з тимчасовим колективом.
10. Висновки та пропозиції щодо подальшої роботи з організації тимчасового колективу.

VIII. Рекомендована література

1. Бартків О. С. Організація літньої педагогічної практики в літніх оздоровчих таборах. – Луцьк : ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2006. 98 с.
2. Бартків О. С. Дитяче літо в оздоровчому таборі: навчально-методичне видання. – Луцьк : ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2012. – 270 с.
3. Горбинко В. М. Концепція діяльності дитячого оздоровчого табору / В. М. Горбинко // Практична психологія та соціальна робота. 2005. № 6. С. 57-60.
4. Кравчук А., Ковалевський Є. Методика викладання польської мови. Мова і культура в полоністичній дидактиці в Україні: підручник для вищих навч. закладів. Київ, 2017.
5. Dąbrowska, Dobesz U., Pasieka M. Co warto wiedzieć. Poradnik metodyczny dla nauczycieli języka polskiego jako obcego na Wschodzie. – Warszawa, 2010.
6. Gębal P. E., Dydaktyka kultury polskiej w kształceniu językowym cudzoziemców, Kraków 2010.